

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA (FOURTH SEMESTER) EXAMINATION
Monday, 23rd April : 2012

3 pm to 6 pm

PA04ESOC02 - SOCIOLOGY: INDUSTRY AND SOCIETY IN INDIA

Total Marks: 70

Note: Attempt all questions.

Q.1 Fill in the blanks. [10]

1. The roots of Labour Union are to be found in _____ system.
(gild, family, factory)
2. The Labour Union is an institution more bent upon _____ issues.
(economical, political, social)
3. Industrial relations are _____ ways.
(one, two, three)
4. Industrial relations is a dynamic and Complex _____ Process.
(chemical, production, social)
5. Industrial Society is _____ Oriented Society.
(capital, labour, machine)
6. _____ gave the idea of the evolution of Industrial Society.
(Moore, R.N. Saxena, Millar and foam)
7. The _____ problem becomes intense in the industrial cities.
(strike, slums, fuel)
8. The _____ problem becomes severe due to industrialization.
(population, traffic, pollution)
9. _____ can be avoided with participatory management.
(conflict, competition, co-operation)
10. It is a _____ to employ child labourers.
(legal, crime, co-operation)

Q.2 Explain the definition, types, characteristics and nature of Industrial relations. [15]

OR

Q.2 What is Industrial Conflict ? Explain its causes and remedies to solve it.

Q.3 Define Labour Union. Explain in detail the Labour Union. [15]

OR

Q.3 Discuss various points related to social and environmental issues of industry.

Q.4 Define Participatory management. Explain in detail the Participatory management. [15]

OR

Q.4 Define labourer. Explain the labourer migration in detail.

Q.5 Explain various types and levels of industrial management. [15]

OR

Q.5 Write short note.

1. Women labourers.
2. Industrial cities.

નોંધ: બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

પ્ર.૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૧૦)

૧. કામદાર સંઘના મૂળ વ્યવસ્થામાં રહેલા જોવા મળે છે.
(ગીલ્ડ, કુટુંબ, કારખાના)
૨. કામદાર સંઘ રીતે અભિમુખ થયેલ સંસ્થા છે.
(આર્થિક, રાજકીય, સામાજિક)
૩. ઔદ્યોગિક સંબંધો પક્ષીય સંબંધો છે.
(એક, દ્વિ, ત્રિ)
૪. ઔદ્યોગિક સંબંધો એક ગતિમાન તથા જટિલ પ્રક્રિયા છે.
(રાસાયણિક, ઉત્પાદન, સામાજિક)
૫. ઔદ્યોગિક સમાજ પ્રધાન સમાજ છે.
(મૂડી, શ્રમ, ચંત્ર)
૬. ઔદ્યોગિક સમાજની ઉત્ક્રાંતિનો ખ્યાલ એ આપ્યો છે.
(મૂરે, આર.એન સક્સેના, મીલર અને ફોમ)
૭. ઔદ્યોગિક શહેરોમાં ની સમસ્યા ગંભીર બને છે.
(હડતાલ, ગંદા વસવાટો, બળતણ)
૮. ઔદ્યોગિકરણને કારણે ની સમસ્યા ગંભીર બને છે.
(વસ્તી, વાહનવ્યવહાર, પ્રદૂષણ)
૯. સહભાગી સંચાલનને કારણે નિવારી શકાય છે.
(સંઘર્ષ, હરિફાઈ, સહકાર)
૧૦. બાળ કામદારોને કામ પર રાખવા તે છે.
(કાયદેસર, અપરાધ, સહકાર)

પ્ર.૨ ઔદ્યોગિક સંબંધની વ્યાખ્યા, પ્રકારો, લક્ષણો અને સ્વરૂપને સમજાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ ઔદ્યોગિક સંઘર્ષ એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સંઘર્ષના કારણો અને તેને નિવારવાના ઉપાયોની સમજૂતિ આપો.

પ્ર.૩ કામદાર સંઘની વ્યાખ્યા આપો. કામદાર સંઘની વિગતે સમજૂતિ આપો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ ઉદ્યોગના સામાજિક અને પર્યાવરણીય મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.

પ્ર.૪ સહભાગી સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો. સહભાગી સંચાલન અંગે વિગતે સમજૂતિ આપો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ કામદારની વ્યાખ્યા આપો. કામદાર સ્થળાંતર અંગે વિગતે સમજૂતિ આપો.

પ્ર.૫ ઔદ્યોગિક સંચાલનના વિવિધ પ્રકારો અને કક્ષાઓની સમજ આપો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો.

૧. મહિલા કામદારો
૨. ઔદ્યોગિક શહેરો

